

#PRATAOMPORR

**ETT SAMARBETSPROJEKT
MELLAN RÄDDA BARNEN
PÅ ÅLAND OCH FÄLTARNA
ÅR 2020-2022**

RAPPORT

VARFÖR SKA JAG PRATA OM PORR MED MITT BARN?

Porren påverkar. Det våld och den kvinnoförnedring som förekommer i porren påverkar inte bara framtida sexuella beteenden hos barn och unga, men normaliserar också en skrämmande kvinnosyn som inkräktar på deras rätt att överleva och utvecklas. Det inkluderar rätten att utvecklas och behandlas som jämlikar i ett jämställt samhälle fritt från våld.

Porren flyttar gränser för vad vi tänker på och hur vi behandlar andra sexuellt. Den normaliserar våld och övergrepp samtidigt som den bygger förväntningar om hur sex ska vara. Förväntningarna gör sedan det lättare att ställa upp på sådant som inte känns okej.

”

Min kille tjafsar om analsex och strypningar, det som han sett i porren. Jag vet inte hur jag kan säga nej, för att alla gör ju det.

- Ella, www.reality-check.nu.

Samtidigt vittnar unga som utsatts för sexuellt våld att de är osäkra på om de blivit utsatta för ett brott och förminskar ofta övergreppen de varit med om.

!

9 AV 10 SCENER I PORRFILM INNEHÅLLER VÅLD

Glöm förspel, ömhet eller kärlek. Den största delen av porren idag innehåller fysisk eller verbal aggression och det som tidigare uppfattades som extemporr har nu blivit normalporr.

BAKGRUND

Rädda Barnen på Åland och Fältarna på Åland startade år 2019 diskussioner kring hur barn och unga på Åland påverkas av att titta på porr samt avsaknaden av information riktad till både vuxna och barn om denna fråga. Båda organisationer möter många barn och unga i sina arbeten och ville göra något för att förbättra situationen.

Den 6.4.2020 lanserades därför projektet #prataomporr. Projektet har pågått under två år, 2020-2022, som en del av båda verksamheters ordinarie arbeten.

De allra flesta barn (personer under 18 år) kommer i kontakt med porr förr eller senare och porren påverkar. Den påverkar alla olika och vår uppgift som vuxna är att vägleda barn och unga till en sund syn på sex och relationer.

Att prata om porr handlar om samtycke och gränser, egna gränser och andras. Det handlar även om att delar av porren idag innehåller fysisk aggression, incest och nedsättande ord och vi vill skydda unga barn från att exponeras för det. En del av porren riktar sig dessutom till barn genom kända spel, tecknade figurer och och viss produktion framställs med minderåriga.

Projektet har strävat mot att så många som möjligt ska bli medvetna om vad samtycke faktisk är och hur det kan gå till, både online och fysiskt.

Vi ville se en ökad offentlig diskussion om porrens påverkan på barn och unga, vi ville jobba för ungas delaktighet och vuxnas insatser. Vi ville se fler professionella som kan diskutera porr och eventuella konsekvenser med unga utan att skambelägga. Ungdomar vi mött säger att vuxna sällan pratar med dem om det här.

Våld, incest och hårda ord finns på många ställen i samhället. Det finns på Netflix, sociala medier, spel, skolan, i familjer osv. Pornografin är en del och den delen har vi pratat om i projektet. När det kommer till

porr är tystnadskulturen i kombination till omfattningen och tillgängligheten en del av problemet. Även själva debatten som syns i medier har blivit en del av problemet, den kan leda till skamkänslor hos unga som konsumerat porr.

Verksamheten Barnens Internet möter regelbundet barn från 5 år och uppåt och när barn är i ungefär 10-års åldern börjar de bli intresserade av världen runtomkring via sina telefoner. Barn är i grunden nyfikna och har de en telefon med internet kommer de att vilja utforska den och den information som finns att hitta på nätet. Snittåldern för att söka efter pornografi första gången är 12-13 år i Sverige och vi kan anta att det är lika här på Åland (Use of Pornography and its Associations with Sexual Experiences, Lifestyles and Health among Adolescents, Mattebo, Magdalena).

De allra flesta barn har en telefon och tillgång till internet (där porr finns) med få skyddande mekanismer. I pornografiska klipp och på webbsidor finns inslag av våld, kränkande ord och övergrepp, vilket inte är passande innehåll för barn. Vi vill helt enkelt att barn och unga ska skyddas från material som kan vara skadligt för dem, den delen av porr som innehåller våld, incest, nedsättande språk.

#PRATAOMPORR

DITT BARN KOLLAR MED STOR SANNOLIKHET PÅ PORR.

SKYDDA DITT BARN. PRATA OM PORR. ANVÄND FILTER.

FRÅN VÅR
BROSCHYR

VISION

Vi ville med projektet driva påverkansarbete gentemot politiker, media, skola, samhället.

Vår önskan var att vuxna och professionella skulle få mer information om våld mellan unga och kopplingen till porr, om hur porr påverkar unga generellt, om skillnad mellan dagens pornografi och hur det var förr och om jämställdhet. Barn ska möta vuxna som vet vad det handlar om, skolan ska vara uppdaterad, professionella ska ha koll, barn och unga ska känna trygghet och förtroende för vuxna. Unga ska känna sig inkluderade och vara det i verkligheten, det ska även vara tydligt var det finns adekvat hjälp och stöd att få om det behövs. Vi vill att samtycke ska vara något som alla unga får information om och tränas i.

Vi ville och vill fortfarande se ett engagemang bland makthavare, beslutsfattare, vårdnadshavare, vården, skolan och övriga vuxna. Vi vill se välmående barn och unga.

MISSION

1. Jobba för att det finns aktuell information för vuxna och professionella om våld bland unga, om dagens pornografi och jämställdhet. Barn ska möta vuxna som vet vad det handlar om.
2. Lyfta fram i offentligheten hur de delar i porr som innehåller våld, incest och nedsättande språk kan påverka barn och unga.
3. Synliggöra barns rättigheter. Barn och unga ska vara delaktiga men inte ansvariga. Barn ska få utbildning i och information om samtycke.

MÅL

Målet med projektet var att barn på Åland ska kunna växa upp i en trygg och säker miljö fri från pornografi och våld.

BARNS RÄTTIGHETER, BARNKONVENTIONEN

Barn och ungdomar under 18 år har egna mänskliga rättigheter. Vi ville i detta projekt speciellt lyfta dessa:

ARTIKEL 6.

Liv, överlevnad och utveckling.

ARTIKEL 17.

Information via till exempel internet, radio och tv. Staten skall uppmuntra att det skapas material som är av värde för barn och som inte är skadligt.

ARTIKEL 19.

Varje barn har rätt att skyddas mot fysiskt eller psykiskt våld, övergrepp, vanvård eller utnyttjande av föräldrar eller annan som har hand om barnet.

ARTIKEL 34.

Varje barn har rätt att skyddas mot sexuella övergrepp och mot att utnyttjas i prostitution och pornografi.

ARTIKEL 35.

Ingen får köpa eller sälja ett barn. Staten ska bekämpa handel med barn.

ARTIKEL 36.

Varje barn ska skyddas mot alla former av utnyttjande.

ARTIKEL 39.

Ett barn som utsatts för övergrepp eller utnyttjande har rätt till rehabilitering och social återanpassning.

2 MYTER OM PORR

MYT 1. PORR LÄR OSS OM SEX.

Sex kräver samtycke, respekt och jämställdhet. Porren lär oss motsatsen.

MYT 2. ATT TITTA PÅ PORR IBLAND ÄR INGEN FARA.

Porren påverkar både våra attityder och beteenden på ett skadligt vis samtidigt som porr-produktionen utnyttjar människor.

TA DEL AV 8 MYTER TILL PÅ REALITY-CHECK.NU

VAD ÄR ETT FILTER, VARFÖR SKA VI HA ETT, VAD KOSTAR DET?

Kontakta din lokala internetleverantör eller få tips på raddabarnen.ax/prataomporr

FRÅN VÅR
BROSCHYR

BÄRKRAFT, ÅLANDS BIDRAG

Rädda Barnen och Fältarna (dåvarande Mariehamns stad, nu KST) är medaktörer i nätverket Bärkraft som arbetar med att ställa om Åland till ett hållbart samhälle.

VAD ÄR BÄRKRAFT?

Ålands Lagting beslutade 2014 enhälligt att det åländska samhället ska utvecklas inom hållbarhetens ramar senast 2051. För att stöda förverkligandet av beslutet och genomförandet av Ålands utvecklings- och hållbarhetsstrategi finns nätverket bärkraft.ax. Nätverket bidrar med långsiktighet, förankring och vitalitet till det samhällsgemensamma utvecklings- och hållbarhetsarbetet

FN har tagit fram 17 globala mål som samtliga länder har skrivit under. Dessa mål jobbar för de tre dimensionerna av hållbar utveckling: social-, ekonomisk-, och ekologisk utveckling. Bärkraft är Ålands bidrag och arbetar för att uppnå målen tillsammans med er. Målet är att skapa ett hållbart Åland senast till år 2051 där alla, både natur och människor kan må bra.

Vi vill i detta projekt lyfta mål nr 1, välmående människor vars inneboende resurser växer och mål nr 2, alla känner tillit och har verkliga möjligheter att vara delaktiga i samhället, i utvecklings- och hållbarhetsagendan

DELMÅL FÖR MÅL NR 1:

Alla barn är välmående och har tillgång till trygga uppväxtmiljöer som odlar god fysisk och psykisk hälsa. Alla barn har tillgång till en skola där man lär sig vara människa i ett hållbart samhälle (se vidare beskrivning i agendan, s 11). Grund- och gymnasieskolan ska vara i framkant i nationell och internationell jämförelse.

DELMÅL FÖR MÅL NR 2:

Samhället präglas av fredliga relationer. Alla arbetar aktivt för att avskaffa alla former av fysiskt, sexuellt och verbalt våld, särskilt i nära relationer.

AGENDA 2030

I september 2015 antog FN:s alla medlemsländer Agenda 2030, med sjutton globala och hållbara utvecklingsmål för världen. Dessa mål jobbar för de tre dimensionerna av hållbar utveckling: social-, ekonomisk-, och ekologisk utveckling

Mål 5.2 innebär att alla former av våld mot alla kvinnor och flickor i det offentliga och privata rummet ska avskaffas.

För att målen ska kunna uppnås behövs även insatser från den lokala förvaltningen, privata sektorn, det civila samhället och medborgarna.

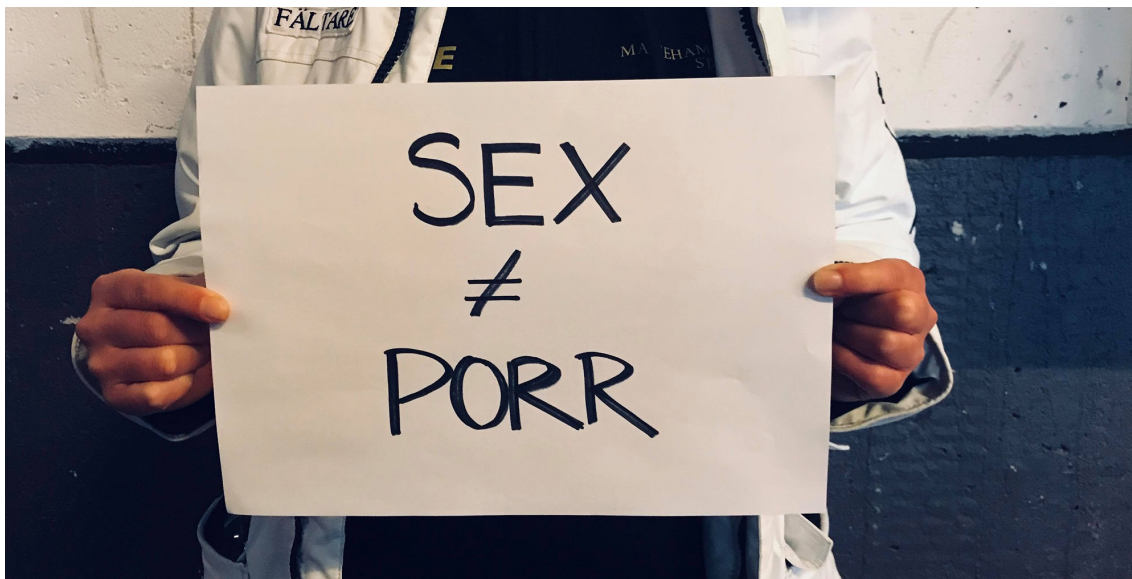

UNDERSÖKNINGAR ONLINE

Före projektets start gjordes två informella undersökningar online. Vi frågade först ungdomar om de tittar på porr och sedan frågade vi vårdnadshavare om de tror att deras barn tittar på porr. Undersökningarna var oberoende av varandra.

Totalt 207 ungdomar och 315 vårdnadshavare på Åland valde att delta i två olika Google-enkäter. Sammanlagt 75,6% av vårdnadshavarna trodde inte att barn tittar på porr medan 70,1% av unga (personer under 18 år) på Åland svarade att de gör detta. Samtidigt uppgav 63,8% av de unga att de inte pratat med någon vuxen om porr.

**70,1 % TITTAR PÅ PORR MEN
ENDAST 36,2% HAR PRATAT
MED EN VUXEN OM PORR.**

SOCIALA MEDIER

Vi startade projektet med en kampanj i sociala medier. Vi pratade om porr, om barn, ungdomar, föräldrar, skola, vård och politiker. Kampanjen levde fram till årsskiftet 2020-2021.

Mycket snabbt såg vi att det fanns ett stort intresse för ämnet men få valde att gilla, dela eller kommentera bilder online. Däremot fick vi många mail, meddelanden, inbjudningar till möten och frågor från både unga och vuxna.

BROSCHYR

Vi tillverkade en broschyr som delades ut till våra samarbetspartners samt till viktiga vuxna. Planen var att dela ut dem till alla som deltar i våra föreläsningar men tyvärr kom covid-pandemin och fysiska föreläsningar begränsades och därmed kunde vi inte dela ut så många som vi hade planerat.

SAMARBETSPARTNERS GÄLLANDE FILTER

Projektet har haft ett samarbete med olika internetleverantörer på Åland. Företagen Midax, Ålands tv och Elgiganten valde att delta. Dessa företag erbjöd kunder som köpte abonnemang och enheter till barn ett filter som skyddar mot skadligt innehåll och delade samtidigt ut vår broschyr. Rädda Barnen och Fältarna har inte gjort någon ekonomisk vinst på detta. Syftet var att de vuxna som ville ha tekniskt stöd för att hjälpa till att skydda barn från visst innehåll kunde få det.

**! 9 AV 10 SCENER
I PORRFILM
INNEHÅLLER VÅLD**

UNGA PÅ ÅLAND DELAR ERFARENHETER

Under kampanjen #prataomporr som vi drev i sociala medier noterade vi att inläggen fick få likes, kommentarer och delningar. Det blev tydligt att ämnet i inledningsskedet var ovant att prata om i offentligheten för många. Däremot fick vi ett flertal mail och kontakter via meddelanden. Speciellt unga utsatta ville dela vad de varit med om. Flera av berättelserna stod i direkt relation till att en partner hade sett något i porr som denne sedan ville prova i relationen. Berättelserna handlade ofta om övergrepp men även sexuell nyfikenhet av helt normal natur.

Flera av barnen som vi haft kontakt med berättar att de har blivit kontaktade av vuxna i sexuella syften. Även vuxna har hört av sig och velat diskutera ämnet och flera av påtalade att de vågade ringa på grund av kampanjen #prataomporr. Att vi lyft ämnet på våra sidor har öppnat upp dörren för att fråga om råd, tipsa samt undra och ifrågasätta.

MEDVERKAN I MEDIA

Under projektets gång har vi ett flertal gånger medverkat i lokalmedia på Åland. Media har varit intresserade av projektet, vad som gått bra men även intresserade av att ifrågasätta porrens eventuella skadlighet för barn, av att höra ungas åsikter och att sprida information om social hållbarhet. Under ett besök på radion hade vi två barnkonventionspiloter (unga sommarjobbare på Rädda Barnen Åland) med oss. Inför besök där unga ska prata i media förbereder vi alltid både dem och de som ska intervjua minderåriga om barns rättigheter, vilken typ av frågor som kommer att diskuteras och att bemötandet av barn och unga alltid ska vara respektfullt och schysst. I detta fall var vi särskilt noga med förberedelser eftersom ämnet porr kan vara svårt att diskutera för både vuxen och ungdom. Radioinslaget tillsammans med dessa unga var ett samarbete med Bärkraft Åland och ett steg i vårt arbete för social hållbarhet.

REGNBÅGSFIKA

Under Åland Pride 2020 blev vi inbjudna till ett regnbågsfika hos Regnbågsfyren på Åland. Vi höll en workshop för unga och diskuterade bland annat var gränsen går mellan kärlek, sexuell nyfikenhet och våld och om något av detta kan kopplas till porr, enligt deltagarna.

Det som tydligt engagerade ungdomarna var vuxnas bemötande och kunskap om porr, sex, regnbågsfrågor och framför allt bemötande.

”Vuxna behöver mer kunskap. Vuxna i vården, vuxna i skolan, poliser, politiker, vårdnadshavare, vuxna som kommer i kontakt med unga, ja alla vuxna behöver aktuell kunskap om ungas rätt till korrekt bemötande.

Unga ska bli bemötta med sakkunskap gällande det ärende de har.”

Alla deltagare blev informerade om att vi ville skriva om detta möte i sociala medier och på andra ställen där vuxna finns. Allt deltagande var frivilligt, liksom alltid under våra träffar med barn och unga.

**VI PRATAR INTE OM PORR
HEMMA EFTERSOM MINA
FÖRÄLDRAR TYCKER DET ÄR
PINSAMT. JAG VILL INTE ATT
DE SKA BLI OBEKVÄMA.**

- ÅLÄNDSK UNGDOM 15 ÅR. ”

VI VANN BÄRKRAFTPRISET!

VAD ÄR BÄRKRAFTPRISET?

Bärkraft-prisets syfte är att uppmärksamma människor och initiativ som framgångsrikt förmedlar och/eller agerar goda exempel i förverkligandet av utvecklings- och hållbarhetsagendan. Bärkraft-priset uppmärksammar personer, organisationer eller företag som agerar innovatörer, inspiratörer och ledare i förverkligandet av visionen "Alla kan blomstra i ett bärkraftigt samhälle på fredens öar".

Rädda Barnen och Fältarna nominerades för projektet #prataomporr i kategorin förening.

MOTIVERING:

Genom projektet #prataomporr arbetar Rädda Barnen tillsammans med Fältarna med att sprida kunskap och information om porrens negativa påverkan på barn och unga. Projektet erbjuder stöd till barn och unga som vill berätta om sina erfarenheter och stöd och råd till vuxna i hur man pratar med barn om vad de upplevt. #prataomporr inspirerar till att våga prata om och problematisera porr, lyfter vikten av samtycke och hur viktigt det är att vuxna finns där för barnen. Rädda Barnen och Fältarna jobbar för välmående barn och trygga uppväxtmiljöer som odlar god psykisk hälsa.

Vi vann denna kategori och det var en viktig och glädjande milstolpe i projektet.

REMISSVAR

Rädda barnen och Fältarna lämnade in remissvar gällande grundskolans läroplan, ämnesdelen hälsokunskap, till Ålands Landskapsregering. Flera av våra förslag beaktades. Se bilaga.

METOO UPPFÖLJNINGEN 2020 – UNGA

Vi deltog i evenemanget ”Metoo uppföljningen unga” som arrangerades av Ålands feministparaply och ABF-Åland.

Under evenemanget lästes berättelser från metoo-uppropet 2017, Rädda Barnen och Fältarna berättade om projektet #prataomporr, Feministparaplyet berättade om projektet UNGA jämställd skola och fritid, Ålands Idrott berättade om jämställdhet inom idrotten samt ord från Ålands diskrimineringsombudsman Johanna Fogelström-Duns.

SAMARBETE MED PREVENTIVMEDELS-MOTTAGNINGEN

Preventivmedelsmottagningen på Åland samarbete med oss i projektet genom att skriva inlägg i Fältarnas sociala medier under en månad. De berättade vad de jobbar med, vilka som kan besöka dem, upplyste om könssjukdomar, berättade om sexuella rättigheter och hur de kan se en koppling mellan porr och våld i sitt arbete.

FÖRELÄSNINGAR OCH TRÄFFAR

Under projektets gång har vi föreläst för föräldrar till barn i låg- och högstadiet samt på olika föreningsträffar. Under träffarna har det alltid funnits utrymme för diskussion, frågor och åsikter.

Vi har även haft slutna träffar med ungdomar i olika sammanhang, fikaträffar och samtalstillfällen. Vi har träffat båda barn och vuxna och tränat oss själva i att diskutera ämnet samtidigt som vi har lyssnat på ungas erfarenheter och frågor samt tagit del av deras åsikter och förslag på hur vi kan arbeta med ämnet.

SAMARBETE MED STUDERANDEHÄLSAN OCH SKOLPERSONAL

Att regelbundet träffa personal som kommer i kontakt med både barn och ungdomar har varit viktigt för oss. Vi har därför arrangerat regelbundna träffar med studerandehälsan och skolpersonal, skolvårdare och skolcoacher. Under träffarna har vi diskuterat vad som är aktuellt i skolorna, vad unga oroar sig, vad som går bra, för men framför allt har i pratat om porr och hur vi på bästa sätt kan diskutera ämnet med ungdomar. I grupperna som vi träffar finns förutom ovannämnda yrkesgrupper psykologer, kuratorer, hälsovårdare och Fältare och personal på Rädda Barnen. Det är en bred kompetens i grupperna och vi har kunnat få fint stöd av varandra men även kunnat dela information. Något som har varit värdefullt i allas våra kontakter med barn och unga.

VÅLD I UNGAS NÄRA RELATIONER

Under ett seminarium om våld i nära relationer deltog vi och berättade om digitalt våld samt porrens påverkan på unga. Under kvällen fick deltagarna även lyssna på polis, sjukvårdspersonal, brottsofferjouren, djur som upplever våld samt generell information om våld.

Projektet deltog i detta eftersom ungdomar har berättat för oss att de kan uppleva ett samband mellan att konsumera porr och sexuellt våld. Inför våra inslag i seminariet kunde ungdomar påverka innehållet och tipsa om vad vuxna borde höra via våra sociala medier.

Var är du?

HALLÅ?!

Svara då.

Jag vill att du svarar nu.

Är du med någon annan?

Svara mig!!!

Jag visste det.

Du är så äcklig.

...

TEMAT INTEGRERAT

När projektet pågått ca 1,5 år är temat integrerat i våra ordinarie jobb. Vi pratar om porr, samtycke och schyssta relationer som en del av det vanliga arbetet. Vi gör det åldersanpassat och följer med olika digitala och fysiska trender, kopplat till temat, regelbundet. Vi håller även nätverksträffar med professionella regelbundet samt kontakt med föräldrar och vårdnadshavare.

LÄRDOMAR

Under projektets gång har vi tydligt sett att det varit effektivt att lyfta ett ämne som det råder tystnadskultur kring. Att bara diskutera frågan med andra vuxna har varit utvecklande.

Vi har även lärt oss att bemöta kritik och att fundera hur kritiska samtal kan påverka unga både positivt och negativt.

FÄLTARNAS SLUTORD

Projektiden #prataomporr tog sin början när vi på riktigt började inse porrens konsekvenser i samhället och framför allt hos ungdomar. Det var dock ett ämne som inte diskuterades högt bland vuxna och ungdomar. Därför var målsättningen vi hade med projektet att skapa porrkritiska diskussioner i samhället. Porren är ständigt föränderlig och till stor del okontrollerad, samtidigt som tillgängligheten ökar. Detta leder till att den inte kan förbises/ignoreras när vi diskuterar ungdomars sexuella hälsa. Projektet har bidragit med insikter i hur viktigt det är att ställa direkta frågor kring sex rent allmänt men också om sexuella övergrepp och sex med samtycke. En stor positiv aspekt med #prataomporr är att det har gett ungdomar en möjlighet att få sina röster hörda, och det har lett till många intressanta och värdefulla diskussioner bland annat kring vad porren faktiskt skapar för förväntningar gällande sex.

Projektet har gett oss kunskap som vi alltid har med oss och som vi kan implementera i vårt dagliga arbete med ungdomar. Kunskapen kan också vara tillhands vid möten med vårdnadshavare, föreningar och andra som jobbar med denna målgrupp. Det har gett oss nya tankesätt och lett till att det är ett viktigt inslag i vårt lektionsmaterial för årskurs 9.

Vi hoppas att projektet skall ha öppnat diskussioner kring porr och vi önskar att fler vuxna skulle våga prata och våga fråga! Vi uppmanar också vuxna att ta sig tid att sätta sig in i ämnet, för något vi märkte var att det alltid finns mer att lära sig.

RÄDDA BARNENS SLUTORD

Frågeställningar som vi burit med oss i projektet är om konsumtion av pornografi påverkar barn- och ungas sexuella attityder, lär sig barn och unga om sex från pornografin och finns det ett samband mellan pornografikonsumtion och sexuellt våld bland barn och unga?

I svenska Barnombudsmannens kartläggning och forskningsöversikt "kunskap om pornografins inverkan på barn och unga 2020-2021" är en av de centrala frågorna att utforska hur exponering för och konsumtion av pornografi inverkar på barn och ungas attityder till sex, och deras sexuella praktiker. I kartläggningen skriver de att forskning under många år har identifierat att det finns en koppling mellan pornografikonsumtion och ungas attityder till sex, samt att det framkommer i flera olika studier att pojkar uppger i högre utsträckning att de inspireras av pornografi än flickor. En majoritet av unga anser dock att de inte inspireras och att det är vanligt att unga tror pornografi påverkar andra än de själva. Endast en dryg tiondel av unga på gymnasiet anser att pornografin är ett av de bästa sätten för ungdomar att lära sig om sex (barnombudsmannen.se).

Detta speglar även vad vi i projektet sett då vi träffat barn och ungdomar på Åland (12-21 år) och diskuterat hur och om porren påverkar unga.

I SAMMA RAPPORT FRÅN SVERIGES BARNOMBUDSMAN FINNS ATT LÄSA:

”Inom forskningen har man observerat samband mellan pornografikonsumtion och olika beteenderelaterade problem så som sexuellt våld. Forskningsresultaten på detta område går isär och man har inte kunnat etablera ett kausalt samband mellan exponering för eller konsumtion av pornografi och utövandet av sexuellt våld. Trots att resultaten varierar så är den övergripande forskningsbilden att man funnit ett samband mellan sexuellt aggressivt beteende och pornografikonsumtion, även om styrkan i sambandet varierat i olika studier. Sambandet mellan pornografikonsumtion och sexuellt våldsutövande är starkare för pojkar och sambandet mellan pornografikonsumtion och sexuell utsatthet är starkare för flickor, men sambandsstyrkan varierar mellan studier.”

Även detta speglar det vi har mött i samtal med ungdomar och professionella på Åland. Fler tjejer upplever att de har blivit utsatta och fler killar upplever att de känner en press att vara som män i pornografin. Men långt ifrån alla unga på Åland säger detta. Ett flertal unga säger även att de inte alls ser på porr och inte heller deras partners.

I projektet har vi jobbat mycket med att träna oss själva och andra vuxna i att prata om porr med varandra men naturligtvis även med ungdomar. Vi har tränat oss i att diskutera porrens påverkan på ett neutralt och nyfiket sätt utan att skambelägga. En sak som blev väldigt tydlig är att det behövs mycket mer kunskap om samtycke, vad det är och hur det fungerar både på nätet och i fysiska livet.

#PRATAOMPORR

12 ÅR

Så unga är barn då de aktivt börjar söka efter porr. Många exponeras dock långt tidigare via t.ex. pop-ups i spel och sökningar på nätet.

24/7

Alla timmar, alla dagar i veckan. Så tillgänglig är porren.

50%

av personer i prostitution har också utnyttjats i porr och de mår ännu sämre än de andra eftersom övergreppen aldrig kan tas bort från internet.

VAD KAN JAG SOM VUXEN GÖRA?

BÖRJA PRATA

Prata med barn och unga om sexualitet och porr. Ha fler mindre samtal istället för "det stora porr-snacket".

INFORMERA

Prata om porrens konsekvenser för den som tittar och den som medverkar, utnyttjas på film. Skuldbelägg inte.

ANVÄND FILTER.

Genom att använda filter visar du din åsikt och öppnar upp för diskussion kring porr med ditt barn samtidigt som du skyddar hen från porrens påverkan.

HUR BÖRJAR JAG PRATA OM PORR MED BARN OCH UNGA?

GÖR DET INTE TILL EN STOR SAK, UTAN SOM VILKET SAMTAL SOM HELST.

SKULDBELÄGG ALDRIG.

3-12 år.

Prata med barnet om privata kroppsdelar.

Undvik ordet porr. Om barnet själv använder ordet, börja med att fråga var hen hört det och om hen vet vad det är. Om barnet sett på porr. Prata med barnet om vad det har sett.

Undvik att själv ta upp detaljer, lyssna och låt barnet berätta. Förklara att det som visas på filmerna inte är bra för barn.

12-18 år.

Anta att barnet stött på porr och prata med den unga om det. Prata om porrens konsekvenser både för den som tittar och den medverkar, utnyttjas på film.

FÖR MER INFORMATION OM VAD DU SOM VUXEN KAN GÖRA, GÅ IN PÅ [RADDABARNEN.AX/PRATAOMPORR](https://raddabarnen.ax/prataomporr)

FRÅN VÅR
BROSCHYR

VILL DU VETA MER OM PORRENS PÅVERKAN OCH HUR DU KAN PRATA OM PORR MED BARN?

Nedan har vi samlat en del nyttiga länkar och kontaktuppgifter,
både för vuxna och barn som kan vara till hjälp.

www.porrfribarndom.se
www.1000mojligheter.se/porr
www.reality-check.nu

FÄLTARNA MARIEHAMNS STAD

0400-780 237
Facebook, Instagram, Snapchat:
faltarna_aland

RÄDDA BARNEN PÅ ÅLAND

+35840 721 11 33
barnensinternet@raddabarnen.ax
www.raddabarnen.ax

Informationen i vår broschyr är hämtad från följande källor:
Talita, Reality-Check.nu (2018). Myter och fakta om porrens konsekvenser. | Unizon.se (2016).
Porr och prostitution - En rapport om utsatthet och efterfrågan. | porrfribarndom.se

**FRÅN VÅR
BROSCHYR**

#PRATAOMPORR

SAMARBETSPROJEKT 2020-2022
RÄDDA BARNEN ÅLAND & FÄLTARNA

Inför projektets start genomfördes två undersökningar:

1) Tittar unga på porr? Riktad till ungdomar, 207 svar 2) Tror vuxna att unga tittar på porr? Riktad till vuxna, 315 svar.

APRIL 2020

START

Projektet lanseras.

APRIL-DECEMBER 2020

SOCIALA MEDIER

Hashtaggen #pratomporr sprids i sociala medier.

MAJ 2020

BROSCHYR

Vi tillverkar en broschyr riktad till föräldrar.

MAJ 2020

INTERNET- LEVERANTÖRER

Samarbete med åländska internetleverantörer inleds.

MAJ 2020

STUDERANDEHÄLSAN

Inleder samarbete genom nätverksträffar.

MAJ 2020

UNGA BERÄTTAR

Ungdomar och unga vuxna delar sina erfarenheter.

JUNI 2020

UNGA I RADION

Rädda Barnens sommarjobbare, 14-17 år, pratar om porr i Steel Fm, temat social hållbarhet.

JUNI 2020

GOOGLE-ENKÄT

Undersökning om våld i sexuella reaktioner, riktad till unga utsatta och unga som utsatt någon.

AUGUSTI 2020

REGNBÅGSFIKA

Prideveckan. Diskussion tillsammans med ungdomar.

SEPTEMBER 2020

METOO-PODDEN

Vi gästar Nordisk kulturkontakts podcast.

OKTOBER 2020

BÄRKRAFTPRISET

Vi vinner Bärkraftpriset!

NOVEMBER 2020

GRUNDSKOLANS LÄROPLAN

Vi påverkar läroplanen genom remissvar i ämnesdelen hälsokunskap.

DECEMBER 2020

METOO- UPPFÖLJNINGEN

Projektet presenteras för allmänheten i ett evenemang arrangerat av Ålands Feministparaply.

#PRATAOMPORR

SAMARBETSPROJEKT 2020-2022
RÄDDA BARNEN ÅLAND & FÄLTARNA

DECEMBER 2020

PREVENTIVMEDELS- RÅDGIVNINGEN

Påbörjar ett samarbete.

DECEMBER 2020

UNGA OCH ETIK

Vi får information om etiskt tänkande då unga deltar i våra undersökningar.

MAJ 2020

UNGDOMSGRUPP

Tematräff och samtal om porr med ungdomar.

JANUARI 2021

PODCASTEN TROSBEKÄNNELSER

Vi gästar podcasten och pratar om projektet.

MARS 2021

ÖVERNÄS HEM- OCH SKOLA

Föreläsning för vårdnadshavare till elever i högstadiet..

APRIL 2021

BESÖK PÅ UNGDOMSHUSET BOOST

Samtal om porr och samtycke med ungdomar.

MAJ 2021

VÅLD I UNGAS NÄRA RELATIONER

Föreläsning för allmänheten.

JANUARI 2022

SKOLSAMARBETE

Inleder samarbete med lärare, skolvärddar och skolcoacher.

MAJ 2022

ARBETET FORTSÄTTER

Temat är nu integrerat i vanliga träffar, samtal med unga, lektioner med mera.

JUNI 2022

SOCIALA MEDIER

Projektet avslutas på samma sätt som det startade, med inlägg i sociala medier.

JUNI 2022

PROJEKTET SLUT

Fältarna och Rädda Barnen Åland avslutar det gemensamma projektet.

JUNI 2022

RAPPORTSLÄPP

Rapport över projektet publiceras på www.raddabarnen.ax och kst.ax.